

Oponentský posudek

disertační práce MUDr. Jana Studničky

Transpupilární termoterapie v léčbě choroidální neovaskularizace

u věkem podmíněné makulární degenerace

Předložená disertační práce má 78 stran, obsahuje 9 obrázků, 12 tabulek a 69 citací domácí a zahraniční literatury především z posledních let.

Zvolené téma je vysoce aktuální. Věkem podmíněná makulární degenerace (VPMD) je nejčastější příčinou ztráty zrakové ostrosti (ZO) u populace starší 60 let a její exsudativní forma s choroidální neovaskularizací (CNV) je příčinou legální slepoty na podkladě VPMD u 90 % nemocných. I když se stále rozšiřují léčebné možnosti, současný stav není zdaleka uspokojivý. Nejnovější léčebné postupy u exsudativní VPMD s CNV, fotodynamická terapie s Visudyne u klasických CNV a anti-VEGF látky u všech forem CNV, prokázaly sice již svou účinnost a pokládají se v současné době za optimální, avšak jejich vysoká cena je stále překážkou dostupnosti u všech nemocných.

Předmětem disertační práce je transpupilární termoterapie (TTT) jako jedna z možných ekonomicky nenáročných terapií exsudativní VPMD s CNV. V retrospektivní a následně prospektivní studii hodnotil autor dlouhodobé funkční a anatomické výsledky TTT sledováním ZO a výsledků fluorescenční angiografie, optické koherentní tomografie a elektroretinografie v pravidelných časových intervalech od 3 měsíců do 3 let v retrospektivní studii a od 3 do 18 měsíců v prospektivní studii. Zlepšení či stabilizace nejlépe korigované ZO na konci sledovací doby u téměř 2/3 léčených nemocných a současný ústup exsudativních změn v makule u většiny nemocných jsou mimořádně příznivými výsledky. Ve shodě s literárními údaji byly lepší výsledky dosaženy u okulárních CNV než u klasických CNV.

Přínosem jsou výsledky ERG vyšetření za 6-15 měsíců po TTT, které zaznamenaly změny čípkových a tyčinkových odpovědí a prokázaly tak vliv TTT nejen na CNV, ale i na fotoreceptory. Cenné jsou rovněž výsledky subjektivního hodnocení změny kvality života po TTT s pomocí dotazníkové akce. Zlepšení stavu bylo zaznamenáno u 20 % odpovědí na položené otázky.

Autor střizlivě hodnotí omezené možnosti TTT u exsudativní VPMD s CNV, která nemůže zastoupit ani FDT, ani anti-VEGF látky, a za hlavní indikace TTT pokládá větší subfoveální a juxtafoveální leze, u kterých se snažíme o stabilizaci nálezu a zachování zbytků zraku.

K disertační práci mám několik připomínek a otázek:

1. Sledovací doba není u všech nemocných stejná a pohybuje se v retrospektivní studii od 3 měsíců do 3,5 roku a v prospektivní studii od 3 do 18 měsíců. Tato skutečnost zřejmě zkresluje výsledky. Při dlouhodobém sledování i po ústupu exsudativních změn v makule se vývoj základního onemocnění většinou nezastaví a ZO se většinou dále snižuje. Jak lze vysvětlit, že procento nemocných se zlepšenou ZO se zvyšovalo v několika posledních etapách dlouhodobého sledování, mezi 18 měsíci a 3,5 rokem v retrospektivní studii a mezi 9 a 18 měsíci v prospektivní studii ?
2. Lze statisticky hodnotit výslednou nejlépe korigovanou ZO ve sledovaných časových údobích po TTT, jde-li o různé jedince v různě početných skupinách ?
3. Lišily se výsledky TTT u izolované serózní ablace pigmentového epitelu od jiných forem okultní CNV ?
4. Zaznamenal autor rozdíly ve výsledcích TTT v závislosti na trvání zrakových obtíží ?

Závěr: MUDr. Jan Studnička splnil ve své disertační práci cíle, které si vytýčil. Rozbor výsledků ukázal, že autor je podrobně seznámen s problematikou. Výsledky mají význam pro praxi. **Doporučuji proto práci k obhajobě.**

Prof. MUDr. Ivan Karel, DrSc.